

Nielsen). Selve de Ting, jeg har sagt, ere de samme, som jeg sagde i Eftermiddagsmødet. Det ærede Medlem fra Løvel har i Eftermiddags, saa vidt jeg forstaaer, kun refereret den ene Halvpart af, hvad jeg sagde, den anden Halvdél tog han i Aften, og den anden indeholdt netop dette, at jeg havde fremhævet, at min Overbevisning om, at det Nødsfald, jeg talte om, vilde foreligge, hvis man fra Folketingets Side skulde gennemføre virkelig betydningsfulde Reforme overfor Landstinget. Jeg beklagede allerede den Gang mange Gange under de Forhandlinger, som førtes rundt omkring i Landet, at man ikke fra det daværende Flertal forstod dette og førte sin Politik i Overensstemmelse dermed. Det synes mig, at den Skæbne, Venstres Politik har haft imellem 1901 og 1909, er et fuldgyldigt Vidnesbyrd om, at man valgte den forkerte Vej, da man bøjede af for Landstinget, ikke drev Opløsningspolitik overfor Landstinget, men i Stedet valgte Forligspolitik og hele den Sammenkæden af halve Reforme i Forstaaelse med Landstinget, som blev gennemført i de Aar. Jeg tror, vi havde staaet meget, meget bedre i dansk Politik, hvis man den Gang havde valgt den Politik at fastholde overfor Landstinget de Krav, om hvilke Venstre før 1901 var samlet. Hvis dette var sket den Gang ved de Herrer, som nu udgøre Flertallet i dette Ting, føler jeg mig overbevist om, at man ikke blot havde gennemført det store Reformprogram, som atter og atter er gentaget som Venstres gamle Program, men ogsaa, at vi havde staaet med Juni-Grundloven eller en dertil svarende Grundlov.

Dernæst gjorde det ærede Medlem nogle Bemærkninger om min Tale den 11. November. Jeg tror ikke, jeg forstod, hvad han sagde, men saa vidt jeg forstod ham, var det, at jeg ikke den 11. November havde tænkt mig Muligheden af, at vi skulde staa i den Situation, vi nu staa i, og forsvare det, vi nu forsvare. Men jeg vil bede det ærede Medlem, som interesserer sig saa meget for mine Taler, en Interesse, hvorfor jeg naturligvis takker ham, om at gennemlæse den Tale, saa vil han se, at jeg deri netop har fremstillet de tre Muligheder, som kunde tænkes, og hvoraf den ene foreligger i Øjeblikket. De tre Muligheder vare: den ene, at man fra dette Tings Side sluttede sig til vort Forslag om en midlertidig Valgkredslov; det havde der været Grund til at vente efter den Holdning, som de Partier, som udgøre Flertallet her i Salen, havde indtaget i Fjor, den

Gang det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) forberedte en midlertidig Valgkredslov.

Den anden Mulighed var den, som jeg fra først af og vi i Ministeriet ikke havde turdet haabe skulde indtræffe, men som fremstod for vor Bevidsthed ved Udtalelser fra det ærede Medlem fra Æbeltoft under Diskussionen om Finansloven, nemlig den Mulighed, at de tre Delegationsgrupper kunde slutte sig sammen med Venstre i dette Ting om at føre en Grundlovs politik i Tilslutning til Juni-Grundloven overfor Landstinget. Disse to Muligheder skildrede jeg. Jeg erkender, at i Øjeblikket er ingen af de to Muligheder indtruffen.

Men jeg fremhævede ogsaa den tredie Mulighed, at de Herrer vilde forlade den Politik, de havde lagt til Rette i Fjor med Hensyn til den midlertidige Valgkredslov, at de vilde vende sig mod den Grundlovs politik, som det ærede Medlem den Gang vagt og ubestemt — det tilstaaer jeg — antydede, men som det ærede Medlem dog aabnede en Mulighed for. Jeg fremhævede saa, at i saa Fald vilde det være et Vidnesbyrd om, at man i de tre Grupper ikke ønskede at gaa Demokratiets Vej, som vi ønskede, og at Følgen da maatte blive, at man maatte lade Vælgerne dømme i den Strid, som paa dette Punkt staa imellem os, og jeg sagde, at det var denne tredie Mulighed, som foreligger. Jeg tror derfor oprigtig talt, at det ærede Medlem maa erkende, at den Tale, jeg den Gang holdt, ikke laa saa fjernt fra den Situation, der siden er indtruffen, som det ærede Medlem mente.

Borgbjerg: Jeg takker det ærede Medlem fra Løvel (Anders Nielsen) for den glimrende Valgagitation, han har drevet for mig ude i 5te Kreds ved det forestaaende Valg. Jeg skal tillade mig at lade hans Tale i Aften trykke i Særtryk i saa mange Eksemplarer, som der er Vælgere, og sende dem rundt. Jeg haaber, det vil gøre Indtryk paa Højre. Hvis det er intelligente Højremænd, ville de ogsaa nok indse, at det vilde være Synd for det offentlige Liv, hvis jeg ikke deltog deri. Det var det, disse Udtalelser gik ud paa. Jeg takker som sagt for den udmærkede Valgagitation, jeg haaber, den skal komme mig til Nytte. At det skulde interessere mig synderligt, at „Politiken“ i 1903 talte mindre velvilligt om mig, det kan det ærede Medlem ikke tro. Men jeg skal bare minde om, hvad det ærede Medlem fra Løvel (Anders Nielsen) har sagt om sine nuvæ-